

Схема оцінювання тесту з української мови і літератури – 10 клас, 2023 р.

Тестові завдання	Правильні / можливі варіанти відповідей	Схема оцінювання
<p>I. Доберіть до тексту заголовок, який відображав би його тему.</p> <p>II. Сформулюйте і запишіть одним поширеним реченням головну думку прочитаного уривку</p>	<p>I. “Діждали панночки, приїхала... “ / “Яковсь-то жилося тобі, серденько...?” / Бабуся–пані розпитує внучку про навчання в інституті шляхетних панянок.</p> <p>II. Автор засуджує обмеженість інтересів панночки, яка закінчила інститут шляхетних панянок, але головні предмети вважає непотрібною дурницею, вважає їх “заморською нісенітницею”.</p> <p><i>(Можливі інші варіанти)</i></p>	<p>Усього: 4 б.</p> <p>I. 2 б. за сформульований заголовок, який відповідає змісту тексту; 1 б. – за заголовок, який не повністю відповідає змісту тексту; 0 б. – за формулювання, яке суперечить темі тексту, чи відсутність відповіді.</p> <p>II. 2 б. за сформульовану головну думку, яка відповідає змісту уривка; 1 б. – формулювання, яке частково відбиває головну думку тексту; 0 б. – за формулювання, яке суперечить темі тексту, чи відсутність відповіді.</p>
<p>2. Підкресліть правильну відповідь.</p>	<p>I. б) соціально-побутова повість.</p> <p>II. а) епос.</p>	<p>Усього: 2 б.</p> <p>По 1 б. за кожен правильну відповідь.</p>
<p>3. Спираючись на текст, дайте письмові відповіді на кожне питання одним складним реченням.</p> <p>Оформлюючи відповідь, використовуйте цитати з тексту.</p>	<p>A. Повернувшись додому, панночка жаліється своїй бабусі, як їй важко жилося під час перебування в навчальному закладі, як її примушували вчити “заморську нісенітницю”, а серед усіх предметів їй потрібні були лише музика, танці та французька мова, щоб при нагоді “себе між людьми показати...”.</p> <p>B. З-за дверей дівчата підслухали і зрозуміли, що в інституті панночка нічому не навчилась, а навчилась “...найбільш, бачця, людей туманити”, тобто обдурювати.</p> <p><i>(Можливі інші варіанти)</i></p>	<p>Усього 6 б.</p> <p>2 б. за кожен правильну, змістовну відповідь; 1 б. за нечітко сформульовану відповідь, яка частково розкриває питання; 0 б. – за відповідь, яка суперечить темі тексту, чи відсутність відповіді. + 1 бал до кожного речення, якщо в ньому вжито цитату з тексту</p>
<p>4. Як характеризує панночку її висловлювання щодо відсутності у неї знань? Що це за людина?</p>	<p>Сказане панночкою, що “... чужі зроду... не дошмиряються”, що вона нічому в інституті не навчилась, говорить нам, що це людина хитра, фальшива, двулика. Така людина безвідповідальна, навіть небезпечна, бо з усіх ситуацій сама викрутиться, а свою провину перекаже на інших.</p> <p><i>(Можливі інші варіанти)</i></p>	<p>Усього : 3 б.</p> <p>3 б. – за змістовну, аргументовану відповідь; 2 б. – за частково аргументовану відповідь; 1 б. – за неповну, суперечливу відповідь; 0 б.– за відповідь, яка не розкриває питання, чи відсутність відповіді.</p>
<p>5. “Нащо мені те знати, як по небу зорі ходять або як люди живуть поза морями</p>		<p>Усього 6 б.</p> <p>3 б. – за змістовну, аргументовану відповідь;</p>

<p>та чи в їх добре там, та чи в їх недобре там?” – так заявила про свої знання панночка. Чи є актуальною ця проблема – відсутність бажання набувати знань – серед сучасної молоді? Яка цьому причина? Висловіть свої міркування у вигляді тексту-роздуму (5 – 6 поширених речень).</p>		<p>2 б. – за частково аргументовану відповідь; 1 б. – за неповну, суперечливу відповідь; 0 б. – за відповідь, яка не розкриває питання, чи відсутність відповіді. 3 б. – за відповідність структурі тексту – роздуму : теза, докази, висновок.</p>
<p>6. До виділених виразів у тексті <u>самостійно</u> доберіть контекстуальні синоніми і запишіть їх.</p>	<p>а) оком спозирає – наглядає (зирає, зирить, стежить); б) невірні душі – зрадливі (ненадійні, негожі, підозрілі); в) товчи та товчи – тут : зубри (заучуй, завчай); г) заморська нісенітниця – дурниця (безглуздя, теревені). <i>(Можливі інші варіанти)</i></p>	<p>Усього 4 б. – по 1 б. за кожний правильно дібраний (контекстуальний) синонім.</p>
<p>7. Визначте художні засоби, які використано в уривку.</p>	<p>1. Епітет – Г; 2. Гіпербола – Б; 3. Порівняння – А; 4. Пестливе слово – В. 6. Метафора – Г.</p>	<p>Усього 5 б. – по 1 б. за кожний правильно визначений художній засіб.</p>
<p>8. Поясніть значення кожного фразеологізму.</p>	<p>А. Перегнути палицю – переборщити. Б. Пекти раків – червоніти від чогось (від сорому). В. Товкти воду в ступі – займатися чим-небудь непотрібним. Г. Накивати п’ятами – швидко втекти. <i>(Можливі інші варіанти)</i></p>	<p>Усього 4 б. – по 1 б. за кожний правильно розтлумачений фразеологізм.</p>
<p>9. Вставте замість крапок пропущені букви; зніміть дужки в словах.</p>	<p>Людські вади – це те, що губить мільйони людей, і найсумніше, що більшість з них вважає, що пороки неможливо викоринити. Насправді, якщо розуміти природу пороків – причини їх виникнення, можна позбутися будь-якого з них і перемогти шкідливу звичку. Але складність для багатьох людей полягає в тому, що потрібно змінюватися, потрібно працювати над собою, а вони не хочуть, лінуються! Тому стають рабами пороку і повільно, чи швидко гинуть.</p>	<p>Усього 8 б. – по 1 б. за кожен правильно вжиту орфограму.</p>
<p>10. Вставте, де потрібно, пропущені</p>	<p>Читання робить людину розумною, адже розвиває її</p>	<p>Усього 10 б. – 1 б. за кожний правильно</p>

розділові знаки	інтелект, логічне мислення, пам'ять, творчі здібності. Недарма кажуть: книга – джерело знань, наш друг і порадник. Книги переносять нас у зовсім інший світ, де все можливо, де ти можеш бути тим, ким хочеш. За допомогою книг ми набуваємо безцінний досвід, оцінюємо помилки героїв і намагаємося не повторювати їх у своєму житті. Таким чином, завдяки книгам можна вчитися на чужих помилках. Читання – захопливе заняття.	вжитий знак пунктуації.
11 У кожному рядку виправте написання слова, в якому допущена помилка:	а) піца; б) черв'як; в) листя; г) зціпити; г) щасливий.	Усього 5 б. – 1 б. за кожне виправлене слово.
12. Відредагуйте речення.	А. Кожна усмішка <i>додає</i> один рік життя. Б. За кожен пропущений урок повинен бути <i>представлений</i> документ. В. Він ніколи ні з ким <i>не рахувався</i> . Г. <i>Увечері</i> у вітальні зібралася вся сім'я.	Усього 4 б. – по 1 б. за кожне відредаговане речення..
13. Чи можна сьогодні обійтися без освіти? Дайте відповідь питання у вигляді есе (10 – 12 речень). Розкриваючи проблему, посилайтесь на власний досвід, на життєві приклади відомих людей, на приклади з художньої літератури.		Усього 13 б.: <u>а) відповідність змісту есе обраній темі:</u> 3 б. – за повну відповідність змісту обраній темі; 2 б. – за незначні відхилення в змісті есе від обраної теми; 1 б. – за значні відхилення в змісті есе; 0 б. – за невідповідність змісту есе обраній темі; <u>б) мовне багатство і дотримання комунікативних якостей писемного мовлення (логічність, смислову точність, виразність):</u> 3 б. – за мовне багатство і дотримання основних комунікативних якостей писемного мовлення; 2 б. – за незначні порушення і відхилення від основних комунікативних якостей мовлення;

		<p>1 б. – за значне відхилення від основних комунікативних якостей мовлення; 0 б. – за повну відсутність мовного багатства і серйозні відхилення від основних комунікативних якостей мовлення; в) 4 б. за аргументованість викладу: 2 б. – за посилання на приклади з художньої літератури (по 1 б. за кожний приклад) + 1 б. – за посилання на власний досвід, на життєві приклади відомих людей + 1 б. – за наявність оцінки проблеми; г) за композиційну стрункість і стильову єдність тексту есе: 3 б. – за струнку, логічно побудовану композицію і стильову єдність тексту; 2 б. – за часткове порушення композиції і стильової єдності відповіді; 1 б. за суттєві порушення; 0 б. – за повну відсутність композиційної стрункості і стильової єдності відповіді чи її відсутність.</p>
<p>14. Наведіть приклади обрядів і ритуалів, притаманних зимовому календарному циклу українського народу Дайте відповідь 4-ма реченнями.</p>	<p>Узимку що не день – то свято, якого з нетерпінням чекають дорослі і діти, тому цілком резонною є приказка: «Зима прийшла і празничків привела». 19 грудня – <i>День Святого Миколая</i> – найбажаніший день у році для дітей: в ніч на 19 грудня до кожної дитини приходять Святий Миколай і кладе під подушку подарунки. 6 січня – <i>Святвечір</i> – весь день перед Різдвом нічого не їдять, а ввечері родина збирається на вечерю; на стіл подають 12 пісних страв, а ще цього вечора діти носять вечерю своїм хрещеним. 7 січня – <i>Різдво Христове</i>, свято народження Ісуса Христа у Вифлеємі, – одне з найбільших християнських свят; на різдвяні свята колядники співають різдвяних пісень – колядок, бажаючи господарям щастя й злагоди. (13 січня – <i>Щедрий вечір</i> (свято <i>Маланки</i>); цього вечора щедрівники у своїх піснях бажають щастя господарю та всій його родині, господарі обдаровують щедрівників солодощами</p>	<p>Усього 8 б. – по 2 б. за кожне речення, яке містить змістовну, розгорнуту відповідь; 1 б. за нерозгорнуту, часткову відповідь; 0 б. за недоречну відповідь чи її відсутність.</p>

	та грошима, а маланкарі здійснюють обходи з «Маланкою»).	
	<i>(Можливі інші варіанти)</i>	
15. Наведіть приклади українських народних рослинних символів. Розкрийте символіку рослин. Відповідь запишіть 4 реченнями.	<p>До рослинних символів українці відносять калину, вербу, дуб, тополю, барвінок, чорнобривці, вишню, соняшник, мальву.</p> <p><i>Калина</i> – символ рідної землі, отчого дому, дівочої краси, кохання, щастя.</p> <p><i>Верба</i> символізує вірність, рідний край, красу, безперервність життя.</p> <p><i>Чорнобривці</i> символізують дитинство, рідну матір і батька, рідну оселю.</p> <p><i>Мальва</i> – символ любові до рідної землі, до свого народу.</p> <p><i>Соняшник</i> – символ Сонця, праці й достатку, сили і добробуту.</p> <p style="text-align: center;"><i>(Можливі інші варіанти)</i></p>	<p>Усього 8 б.: по 2 б. за кожную правильну, розгорнуту відповідь; 1 б. за неповну, часткову, суперечливу відповідь; 0 б. за недоречну відповідь чи її відсутність.</p>
		<p>Примітка: за орфографічну, пунктуаційну грамотність, за граматичне і стильове оформлення роботи до всіх попередніх балів додається: усього 10 балів:</p> <p>10 б. – 0-1 помилка; 9 б. – якщо допущено 2-3 помилки; 8 б. – якщо допущено 4-5 помилок; 7 б. – якщо допущено 6-7 помилок; 6 б. – якщо допущено 8-9 помилок; 5 б. – якщо допущено 9-10 помилок; 4 б. – якщо допущено 11-12 помилок.</p> <p>Якщо в роботі допущено більше 12 помилок, бали за грамотність не додаються.</p>

90 +10 =100 балів